

Tėvynė

NEW YORK, N. Y. 10001
P. O. Box 2281
DIV. 5
F. O. Box 2281
NEW YORK, N. Y. 10011

LIETUVIŲ AMERIKONŲ
SOCIJALUSIS ORGANAS

Nr. 2

NEW YORK, N. Y. 10001 - 1970 M. SAUSIO (JANUARY) 16 D.

63-tieji metal

Nidos kampelis žiemą.

Raudonoji Kinija ruošiasi atominiam karui

Komunistinės Kinijos vadas Mao Tze Tungas, naujų metų proga, pasakė kalbą "viso pasaulio žmonėms" ir kvietė rengtis didžiajam karui, kuriame bus panaudoti atominiai ginklai. Ypatingai buvo raginami raudonosios Kinijos gyventojai būsimam karui būti pasirengusiais.

Tai jau ne pirmas komunistinės Kinijos pranašavimas apie būsimą atominį karą. Kinai numato, kad juos puls Sovietų Rusija arba Amerika, dažniausia nurodoma, kad šie "agresoriai" gali juos pulti abu iš karto.

Bet Pekino propagandoje dažniausia vyrauja įsitikinimas, jog sovietai bus pirmieji jų naikintojai.

Nors kinai derasi su rusais dėl

pasienio karinių susidūrimų, bet iš jų pasitarimų, jokių rezultatų nesimato. Reikšminga, kad kinai savo viešuose pasisakymuose rusų taikingumu nepasitiki ir iškelia sumanymą rengtis "revoliuciniam karui" prieš Rusijos agresiją.

Būsimasis karas, kinų manymu, apima daugelį tautų, bet šio karo vadovais bus kinai, kurie sparčiai ugdo savo karinę galybę.

Kalbama atsišaukime pasakyta: "Pasaulio tautos turi sujungti jėgas kovoje prieš imperialistus ir social-imperialistus".

Šis karas turi, kinų manymu, galutinai sunaikinti priešiškas jėgas ir įgyvendinti kinų vadovybėje socializmą visame pasaulyje.

E. Hooverio pranešimas

EDGAR HOOVERIS, FBI direktorius savo pranešime nurodo, jog extremistai negrai įvykdė šešių mėnesių bėgyje daugiau šimto policijos užpolimų. Septyni policininkai buvo užmušti ir daugiau kaip 120 sužeista. Negrų užpuolimai buvo iš anksto suplanuoti ir įvyko be regimos priežasties.

Tokios negrų organizacijos, kaip Juodoji Pantera nuolatos skleidžia grynai revoliucinius šūkius ir, kas svarbiausia, zoologinę neapykantą baltajai žmonių rasei. Prie jų veiklos prisideda ir pagarsėjus studentų sąjunga "Studentai už demokratinę

visuomenę", kuri susideda iš aiškiai komunistinių elementų. Jų tikslas: prievartos keliu nugriauti dabartinę JAV santvarką.

Hooveris pabrėžia, jog daugumas asmenų, kurie kelia riaušes ir rengia demonstracijas prieš karą Vietname turi artimus ryšius su komunistiniais sluoksniais. Šie asmenys važinėja į komunistines konferencijas šioje šalyje ir daugiausia užsienyje, o lapkričio mėnesio demonstracijos prieš Vietnamo karą buvo iš anksto plačiai organizuotai paruoštos.

SLA Pildomosios Tarybos Nominacijų Balsų Skaitymo Komisijos PROTOKOLAS

1970 m. sausio 10-11 dienomis, SLA Pildomosios Tarybos Balsų Skaitymo Komisija — Natalija Stilsonienė iš Brooklyno 158 kuopos, Jurgis Kiaunė iš New Yorko 126 kuopos ir Antanas Gustus iš Patersono 101 kuopos — SLA centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. skaitė 1969 m. gruodžio mėn. vykdytų SLA Pildomosios Tarybos nominacijų balsus. Suskaičius ir patikrinus iš kuopų gautus ir pavienių narių balsus radome, kad balsavime dalyvavo 106 kuopos ir 41 pavienis narys ir padavė iš viso 1358 balsų.

.....

SLA Pildomosios Tarybos Nominacijų duomenys

1969 m. gruodžio mėnesį vykdytų SLA kuopose Pildomosios Tarybos nominacijų balsams skaityti, — J. Kiaunė, N. Stilsonienė ir A. Gustus, 1970 m. sausio 10-11 dienomis SLA centro patalpose, 307 W. 30th St., New York, N. Y. skaičiavo minėtų nominacijų balsus.

Čia pateikiame komisijos raporto duomenis, kurie rodo, kas, kiek ir kuriom pareigom daugiausiai yra gavę balsų:

PREZIDENTO PAREIGOM:

P. P. Dargis	1239
J. Daugėla	38

VICEPREZIDENTO PAREIGOM:

A. Chaplikas	1162
S. Gegužis	52

SEKRETORIAUS PAREIGOM:

A. Budreckis	1223
P. Januška	64

IŽDININKO PAREIGOM:

E. Mikužūtė	1203
A. Grinius	34

IŽDO GLOBĖJŲ PAREIGOM:

J. Milėriūtė	960
S. Bredes	873
A. Sukauskas	449
V. Adamkus	196

DAKTARO KVOTĖJO PAREIGOM:

Dr. S. Biežis	1198
---------------	------

SLA BALOTŲ SUSKAITYMO KOMISIJA:

Anthony Gustus, Natalija Stilsonienė, Jurgis Kiaunė

Tėvynė

LIETUVIŲ SAVIVYENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Lithuanian Weekly

Published Every Friday
by the Lithuanian Alliance of America

JUOZAS PETRENAS
EDITOR

ALGIRDAS BUDRECKIS
MANAGER

Yearly Subscription Rates:
In the United States\$4.00
To Foreign Countries\$5.00

307 WEST 30th STREET
NEW YORK, N. Y. 10001
Telephone LACKAWANNA 4-5529

Entered as Second Class Matter November 28, 1910,
at the Post Office at New York, N. Y., under the Act
of March 8, 1878.

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage
provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917,
Authorized June 27, 1918.

SLA kuopų pranešimai ir skubus raštai redakcijai
reikia siųsti ne vėliau, kaip prieš savaitę, laikraščio
numerui išeinant.

Keičiant adresą būtina pranešti senasis adresas ir
nurodyti naujo adreso pašto zonos numerį.
Už skelbimų turinį redakcija neatsako.

Negarbingas darbas

Staiga pasirodė viešumoje toks leidinys "Laiko Žodis" ir siuntinėjamas SLA nariams, neklausiant ar kas to rašto pageidauja, ar ne. Šio leidinio antgalvyje pažymėta: "SLA narių veikėjų Komiteto leidinys". Ir iš karto melas! Nes šio lapelio redaktorium pasirašo visai pašalinis, bet ne SLA narys, o toliau dar antras melas, būtent paduotas leidinio adresas, tai privataus asmens office, o tasai asmuo irgi nėra SLA narys ar veikėjas. Tad pati pradžia pagrįsta melu ir apgavimu. Išvada aiški — "Laiko Žodį" leidžia ne SLA nariai, kai kas pasakytų, jog kaž kokie "samozvancai".

Iš plačių metinių SLA apyskaitų išpešioti tik kai kurie skaičiai ir taip sugretinti, kad neva jie parodo SLA nuostolius kiekvienais metais (žiūr. 3 psl.) Bet pilnoje SLA apyskaitoje juk balansas rodo pelną ir SLA nariai puikiausia žino, kad tai yra uždarbis ir SLA kapitalas kiekvienais metais didėja. Kam tai daroma, ar mulkinti lengvatikius piliečius ir pakenkti Susivienijimui?

* * * *

Fotostatais ir protokolais iškeliamas SLA 1 kuopos praeitų SLA Pild. Tarybos rinkimų epizodas, nurodant, jog vieno nario balsas nebuvo įskaitytas. Pirmiausia reikia pažymėti, kad SLA Centre duomenys buvo priimti tokie, kokie iš kuopos buvo siūsti. Reikėjo, jeigu netikslumas pastebėtas, kreiptis tiesiog į kuopą. O dar svarbiau atsiminti, kad visi nariai ir visos kuopos puikiai žino, jog narys, matydamas kokią klaidą, turi per kuopą paduoti skundą. Tokiems skundams rinkimų taisyklėse nurodomi terminai iki kurio laiko galima duoti skundus ir taip pat išaiškinami būdai, koku keliu skundus pateikti. Savo laiku, teisėtu keliu to nepadaryta. Tad, šis rašymas yra bergždžias ir beprasmiškas.

* * * *

O jau visai neišmanėliškas puolimas SLA organo "Tėvynės" išlaidų. Tos išlaidos surašomos ir pavadinamos "nuostoliais". Čia pat primenant, jog kiti laikraščiai, girdi, turį net pelno! Čia dar vienas bandymas apmulkinti savo skaitytoją. Nes visi žino, kad "Tėvynė" pajamų neturi, kadangi ji SLA nariams duodama ir siuntinėjama VISAI NEMOKAMAI. Suprantama, kad "Tėvynėi" leisti padarytos išlaidos nėra kokie nors nuostoliai. O tikrumoje, čia yra itin garbingu tikslu padarytos lietuvių kultūrai palaikyti išlaidos.

SLA Konstitucijoje yra įrašyta, kad Susivienijimas rūpinasi ne tik savo narių apdrauda, bet ir kultūrine, tautine veikla. SLA vadovybė puikiai žino, jog yra tūkstančiai ir tūkstančiai lietuviškų šeimų, kurios jokio kito laikraščio, išskiriant

2

JAV IR PASAULIO LIETUVIAI

• DAINININKĖ G. VASILIAUSKIENĖ Australijoje apsiėmė vadovauti vietos lietuvių chorui "Lithuania". Šis choras veikia jau 20 metų Adelaidėje.

• STASIO MOTUZO drožinys — Lietuviškas kryžius ir simbolinės figūros, vaizduojančios lietuvius pavergtus komunistų rusų, dabar išleistas Vakarų Vokietijoje, pažymint jog tai 30 metų sukakties priminimas nuo Lietuvos okupacijos.

• PROF. ALGIO AVIŽIENIO iš Los Angeles, Cal. iniciatyva, manoma išleisti neseniai Chicagoje įvykusio lietuvių mokslininkų simpoziumo darbus atskiru leidiniu.

• LIETUVIŲ DIENŲ žurnalo numeris, skirtas Batuno surengtai demonstracijai prie Jungtinių Tautų New Yorke, įteiktas įvairių tautų misijoms. Tai buvo demonstracija, kurios tikslas priminti pasauliui Molotovo — Ribbentropo grobonišką susitarimą.

• K. LAMBRAKIS, North Haven, kuris siekia daktarato, gavo National Science Foundation stipendiją sumoje 19,090 dolerių.

• VILNIUJE ĮVYKO siuvėjų konkursas. Moteriškų rūbų siuvimo prizą gavo Z. Tursaitė, o vyriškų rūbų — kaunietė R. Sabaliauskaitė.

• DR. HENRIKAS ir DR. ELENA ARMONAI iškilmingai paminėjo savo vedybų 30 metų sukaktį pobūviu Waldorf Astoria viešbutyje New Yorke.

• HARVARDO UNIVERSITETE praeito gruodžio mėnesyje veikė paroda, pavadinta Gintaro kraštas ir skirta Lietuvos ir Latvijos kultūrai ir istorijai.

• HARTFORD, CONN. našlių ratelis stengiasi pajvairinti vietos lietuvių viešą gyvenimą. Šis našlių ratelis rengia vasaros metu išvykas, Velykų metu margučių pobuvius, šiemet surengė taip pat jaukią Kalėdų vakarienę.

• KLEMENSAS VILDŽIUS ir VIKTORAS PETKUS — du jaunuoliai gimę ir augę Urugvajaus sostinėje, Montevideo, 1968 metais atvažiavo į Chicago į Tautinių šokių šventę. Jiems Chicago taip patiko, kad sumanė čia pasilikti ir nebegrižti į Pietų Ameriką.

• V. LUKAS, Bostono lietuviams gerai žinomas lietuviškų reikalų rėmėjas, kai kurį laiką buvo ligoninėje, dabar sustiprėjo ir grįžo į namus.

• LIETUVIAI STUDENTAI praeitą vasarą atostogų laiku buvo išvežti į Aljajaus kraštą. Jie ten dirbo prie įvairių statybų. Dabar valdžia tolimam Sibire dirbusius 400 studentų apdovanojo specialiais medaliais — Už plešinių žemių įsisavinimą".

• "VOICE OF THE AMBER COAST" — vardu veikia radio programa Benson East Jenkintown, netoli Philadelphijos. Ši radio programa skirta ne tik lietuvių, bet ir kitų Baltijos valstybių kultūrai ir menui. Šią programą savo laiku pasirūpino įsteigti Antanas Mažeika ir Gabrielius Mironas. Kadangi programa perduodama anglų kalba ir jos klausosi visi vietos gyventojai, tai jos propagandinė reikšmė yra didelė.

• VASARIO 16 GIMNAZIJAI remti būrelis Bostone, kuriam vadovauja teisininkas Juozas Vembrė, susideda iš 100 narių. Jie visi į mėnesį moka po vieną dolerį ir iki šiam laikui šiai svarbiai mokslo įstaigai jau spėjo sudėti viso \$5,527.00.

LAIŠKAI REDAKTORIUI

Tėvynę skaitau jau arti 20 metų. Niekas manęs ten taip daug nežavėjo, kaip dabar talpintas Kipro Petrausko pasisakymas apie save.

Jis toks žymus stulpas mūsų kultūrinuose laimėjimuose Lietuvos nepriklausomybės laikais. Jis mums spindėjo ne tik Lietuvoje, bet ir Petrapilyje ruošiantis šiam didžiam lietuvių atgimimo laikotarpiui. Gražiai apie jį rašė anais laikais studijavęs Petrapilyje dramos aktorius St. Pilka.

O yra ir daug dar gyvų apie jį gražių atsiminimų žinančių.

Stūlyčiau ir prašyčiau apie jį išleisti atskirą leidinį. Argi ne verta, argi ne gražu būtų jį pagerbus, kaip tautos iškilią asmenį?

Prašau priimti aukštos pagarbos pareiškimą.

KAZYS ŠIMENAS

45 Alban St.
Dorchester, Mass. 02124

"Tėvynė", negauna. Mūsų organizacijos organas atlieka didžiausios reikšmės kultūrinį — tautinį darbą, sujungdamas daugelį tūkstančių lietuvių, išblaškytų milžiniškam kontinente, bendram lietuviškosios tautos darbui. Šis, išpuolis prieš Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę" yra bene pats purviniausias visame leidinyje.

* * * *

Kiti šio lapelio puslapiai pripildyti panašios vertės eilutėmis. Čia neapsimoka gilintis ir nagrinėti kiekvieną menkavertį punktą. Kaip matėm, nors ir iš tų trumpai sumintų punktų, jog jų tikslas, vienintelis tikslas — pakenkti Susivienijimui. Visai aišku, kad nė vienam kandidatuojančiam į Pild. Tarybą asmeniui patiektoji medžiaga nepakenks ir negali pakenkti. O kai kurias nereikalingas dėl pačios Susivienijimo veiklos abejones, ypatingai tarp toliau stovinčių asmenų, greičiausia galės sukelti. O tai tikrai žalinga. Ne be reikalo praeitas SLA Seimas "Laiko Žodį" ir jo nelemtus išsišokimus aiškiai pasmerkė ir šmeižėjams sudrausti numatė imtis tam tikrų priemonių.

• Petras Bugališkis, kuris nuolatos gyvena Anglijoje, sėkmingai reiškiasi meno srityje. Jis jau dalyvavo 15 vietos anglų dailininkų parodų ir jo paveikslai yra noriai perkami. Bugališkis piešia natūraliame stiliuje ir pasirenka gamtos temas.

• Jonas Levickas — pažymėtina tvarkingas Susivienijimo narys. Jis pats asmeniškai kiekvienais metais apsilanko SLA Centre ir užsimoka savo apdraudos metines duokles. Levickas išbuvo Susivienijime daugiau 40 metų ir dabar sulaukė garbingo amžiaus, nes jau turi 84 metus.

TĖVYNĖ, 1970 m. sausio 16 d.

PADIDINTU PASIRYŽIMU DIRBKIM LIETUVIŠKOS ŠEIMOS VAJUI

Greitai atsiliepkite į SLA Vajaus Komisijos kvietimą. Naujų narių įrašymo paskelbtos taisyklės veikia tos pačios ir organizatoriai gali naujus narius įrašyti. O jų įrašytieji nauji nariai bus įskaityti į SLA Vajų, kurį dabar paskelbė SLA Vajaus Komisija. — Gerbiamieji SLA Veikėjai, laukiame Jūsų palankumo. Siųskite naujų narių aplikacijas tokia pat tvarka, kaip buvo iki šio laiko!

Detroit, Mich.

Sausio 4 d. 12 val. Lietuvių Namuose SLA 352 kuopa turėjo pirmą šiais metais narių metinį susirinkimą, nes valdybos narių raportai apėmė visus metus. Susirinkimą praturtino dalyvių skaičiumi nariai, kurie buvo atvykę savo duoklių susimokėti.

Susirinkimą pravedė p-kas P. Januška. Sekretorius V. Rastenis perskaitė lapkričio ir gruodžio mėn. protokolus, nes praeitame susirinkime, dėl atliekamų nominacijų į Pildomąją Tarybą, lapkričio mėn. protokolus, pagal nutarimą, nebuvo skaitomas. Finansų sekretorė E. Jodinskienė irgi gruodžio ir visų metų raportus patiekė.

Kuopa 1969 metais turėjo 9698.84 dolerius pajamų ir 9257.76 dolerius išlaidų ir kasoje sausio 1 d. turi 441.08 dolerį. Prie to, kuopa metų bėgyje rėmė pagalbos reikalingas organizacijas: Amerikos Lietuvių Tarybą, Balfą, Lietuvių Tautinių šokių grupę "Šilainė" ir kitas. Taip pat yra paskyrusi atitinkamą sumą ir buvusio Naujienų redaktoriaus P. Grigaičio paminklui statyti. Išdo globėjų vardu raportavo M. Balčiūnas, kuris pranešė, kad visos knygos buvo patikrintos, vedamos gerai ir tvarkingai ir rasta viskas tvarkingai.

Kuopos veiklą nušvietė p-kas P. Januška. Jis ir ateinančioms metams kai kurias būsimos veiklos gaires sumižėjo.

Kuopos mėnesiniai susirinkimai ir šiais metais įvyks kiekvieną mėnesį Lietuvių Namuose kas pirmą sekmadienį. 12 val. Artimiausias kuopos susirinkimas bus vasario 1 d. (sekmadienį). Kovo mėn. susirinkimas, kuris įvyks kovo mėn. 1 d. (sekmadienį) bus labai svarbus, nes tą dieną atliksime balsavimus į Pildomąją Tarybą ir išrinksimė atstovus į SLA seimą, kuris šiais metais įvyks New Yorke. Taip pat pranešė, kad kuopos valdyba yra numaciusi kovo mėnesyje surengti kokį nors parengimą.

Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti paskutiniu laiku mirę šie kuopos nariai: Valentinas Bauža, Julius Vasiliauskas ir Domininkas Eismanas.

Prie SLA ir į 352 kuopą nariais įrašęs savo dukrelę Birutę. Paėmęs ją apdraudą V2 \$1,000.00. Tokiu būdu P. Januška savo šeimą padarė 100% nariais.

TĖVYNĖ, 1970 m. sausio 16 d.

IRENE M. SWICK LIETUVAITĖ. Irene M. Swick, gyvenanti Westwood atžymima Seventeen žurnale sausio mėn. laidoje. Irene yra mūsų Susivienijimo žymiosios veikėjos Jadvygos Tumavičienės antkė. Irene numezgė ypatingai gražų šalikutį, kuris bus "Shop Wise" skyriuje išstatytas. Jos darbas parinktas iš šimtų kitų darbų. Irene yra Boston State College studentė ir rengiasi būti bibliotekininkė. Ji dirba New England Telephone and Telegraph Co. Bostone.

* **ALGIO MODESTO** vadovaujamas studentų neo-lituanų orkestras išleido dviejų plokštelių moderninės muzikos albumą, kuris jaunimo tarpe turi gerą pasisekimą.

Kuopos valdybos įvesdinimo ceremonijų nebuvo, nes visa valdyba kitiems metams vienbalsiai palikta ta pati.

Valdybą sudaro: Pirmininkas P. Januška, vicepirmininkas V. Tamošiūnas, sekretorius V. Rastenis, finansų sekretorius E. Jodinskienė, išdininkas E. Trimeris, išdo globėjai: P. Vencelevičius, M. Balčiūnas ir B. Burba. Korespondentas A. Grinius, tvarkdarys A. Krisčiūnas ir daktarai - kvotėjai: dr. E. Gurskis-Pauža ir dr. M. Miškinis.

F. Motuzas pageidavo, kad kiekvienas pasiūlymas, koks jis bebūtų, turi būti paremtas, o jei neparemtas, jis neturi būti svarstomas.

A. GRINIUS

Lake Worth, Floridoje ir apylinkėse

Šio rašinėlio tikslas, patarauti lietuviams apsigyventi vietai pasirinkti.

Florida yra didelė ir labai įvairi klimato atžvilgiu. Floridoje kasmet apsigyvena daugiau dviejų šimtų tūkstančių nuolatinių gyventojų. Tame tarpe esti ir keli, ar keliolika šimtų ir lietuvių. Florida po Californijos yra antroji, daugiausia gyventojų skaičiumi kylanti valstija.

Daugelis Floridą aprašančių lietuvių korespondentų kalba iš savo patyrimo Floridoje besilankant.

Kai kurie korespondentai su Florida apsipazinę daugiau, kiti mažai. Pažinti visą Floridą iš vieno ar pora kartų čia apsilankius, sunku. Neužtenka nuvažiuoti į didmiestį kaip St. Petersburg, Tampa ar Miami, tikrai ir išsamiai Floridą aprašyti.

Aš gyvenu Floridoje jau 16 metų, ir tai dar negaliu pasakyti, kad visą Floridą gerai pažinčiau, nors ją visą apvažiavau ir visur pabuvojau.

Sveikatingumo atžvilgiu, Floridą reikia suskirstyti į tris dalis: 1) Sveikiausia. 2) vidutinė, ir 3) visai neįmanoma šiauriečiui apsigyventi. Didmiesčiai nėra patogiausia vieta lietuviui apsigyventi. Didmiesčių oras yra automobilių dujomis ir dulkiomis užterštas, triukšmingas. Lietuvis, iš prigimties, nori arčiau gamtos apsigyventi. Tad, patartina pasirinkti mažesnius miestelius. Sveikiausia Floridos dalis kur oras yra sausiausias, (mažiausia drėgmės) ir kur žiemą šilčiausia, o vasarą vėsiausia. O Florida kaip tik ir skirstosi į sausą ir labai drėgną klimatą. Ta Floridos dalis yra tarpe Stuart ir Fort Lauderdale, prie Atlanto vandenyno.

Pakraščiu teka šilta vandens srovė, vadinama "Gulf Stream". Ta srovė yra vos tik trys mylios nuo pakraščio. O pats Lake Worth yra apie pusantros mylios nuo krašto. Todėl Lake Worth ir jo apylinkėse ir yra geriausias Floridos klimatas. O vienok apie šį mūsų miestą nė vienas korespondentas nieko nepaminėjo tik dėl to, kad jie nėra su Florida susipažinę.

Lake Worth su savo apylinkėmis apima dešimt ar daugiau miestelių. Pats Lake Worth nėra koks nors užkampis. Turi 25 tūkstančius gyventojų, o jo pašonėje kaimynas, West Palm

Beach turi daugiau šimto tūkstančių gyventojų, bet jis perpildytas įvairiausiomis, moderniškiausiomis krautuvėmis (Department stores) ir kitokiomis pradžmatnybėmis, kokias turi tik didžiausi miestai. O vienok čia atmosfera yra ideališka.

Mūsų okeano pakrantės yra gražiausios, žuvauti vienas malonumas, nes čia gali žuvauti jūroje, įlankose ir gilaus vandens ežeruose. O ir oras čia nėra užterštas gasolino dujomis ir didmiesčio dulkėmis. Dėl to tai ši apylinkė ir yra geriausia apsigyventi vieta.

Lake Worth su savo plačiomis apylinkėmis turi ir geroką skaičių apsigyvenusių lietuvių. Čia jau gyvuoja Lietuvių Klubas su keliomis dešimtimis narių. Sutikti šiuos, 1970 metus, Lietuvių Klubas buvo surengęs sauniausią puotą.

Šioje apylinkėje, vos tik 20 mylių nuo Lake Worth, yra miestelis, Juno Beach. Jame, Vytautas ir Albina Tomkai pirko labai gražų, prie okeano kranto keturiolikos butų motelį. Tomkai čia apsigyveno vos tik prieš šešetą mėnesių, ir vietą jau spėjo puikiai išplėsti.

KVIEČIAME APSIGYVENTI

Visus būsimus pensininkus lietuvius kviečiame pirmiausia aplankyti Lake Worth ir jo apylinkes, o mes jums užtikriname, kad nesigailėsite. Platesnių informacijų, kreipkitės į Lietuvių Klubo pirmą rinką A. M. Augūną, 1225 So. Palmway, Lake Worth, Florida, 33460. Patarnavimas nemokamas.

A. M. AUGŪNAS

Boston, Mass.

308 KUOPCS NARIŲ DĖMESIUI

Narių patogumui rinksiu mokesčius So. Bostono Lietuvių Piliečių Klube, kambaryje už baro sausio 24 d., šeštadienį, nuo 7 iki 9 valandos vakare.

Prašau atsivesti pažįstamus, kurie norėtų apdrausti save ar šeimą didžiausioje Lietuvių draudimo organizacijoje -- SLA.

Primenu, kad nariai galite siųsti mokesčius tiesiai man: 667 Ash St., Brockton, Mass. Tel. 588-9091 arba sumokėti pas A. Andriulionį So. Bostone.

Siųsdami pinigus už meius laiką, pridėkite kuopos reikalams \$1. -- nuo kiekvieno nario; mokant už trumpesnį laiką priedas yra 10 centų mėnesiui nuo kiekvieno nario.

P. JANČAUSKAS
Fin. Sekretorius

ADOMAS GALDIKAS

Kai kas iš atsiminimų

Tai buvo ankstyvaisiais Lietuvos respublikos kūrymosi metais. Tuo metu dar nedidelis Kaunas, kuris caro laikais buvo nužemintas iki eilinio gubernijos ir tvirtovės miesto, prieš tai platesne prasme maža turėdavo progų reikštis kultūrinėje srityje. Net ir patys lietuviai kultūrininkai jį padėdavo į antrąją vietą, tuo pat suteikdami pirmenybę sostinei Vilniui. O dabar Kaunas skubos keliu rengėsi savo naujoms laikinosios Lietuvos sostinės pareigoms.

1919-1923 metais Kaune buvo jaučiamas smarkus meninio ir aplamai kultūrinio gyvenimo pakilimas. Jeigu vyresnioji karta laikėsi santūriai, tai jaunuoliai veržėsi į priekį ir reikalavo "savo teisių". Pasirodė pirmieji literatūros leidiniai, kurėsi lietuvių teatrai, o Vilkolakis — pirmasis satyros teatras sudarė ištisą sensaciją.

— Adomas Galdikas.

Tada suskambėjo tarp naujųjų vardų. Ir iš karto Adomas pasidarė išimtinai populiarus, kaip gi — dailininkas, novatorius ir stiprios energijos bei gyvo temperamento vyras.

* * *

Ateidamas į viešąjį meno gyvenimą Lietuvoje Adomas rado jau populiarius ir mėgstamus dailininkus, kaip Antaną Žmuidzinaičių, Adomą Varną, Petrą Kalpoką, Petrą Rimšą ir dar kelis. Jie buvo nuoširdūs Lietuvos gamtos mylėtojai ir jos vaizduotojai. Jie visi buvo subrendę dar prieš pirmąjį karą, jų sentimentai ir tradicijos jau buvo tvirtai nusistovėję. Apie kokius nors pasikeitimus, o tuo labiau perversmus meno srityje, jie negalvojo ir nenorėjo siekti ypatingų naujovių savo kūryboje.

Galdikas iš karto stėjo prieš visus. Dar anksčiau, negu plačioji publika spėjo jį pažinti, jis, veikdamas asmeninių įtaigųjų keliu, jau sugebėjo parengti dirvą naujoms srovėms lietuvių mene pasireikšti.

Adomas savo kalbose ir meno reikalų aptarimuose visada buvo nuoširdus ir savo teigimams pats giliai tikėjo. Tuo ir papirkdavo savo klausytojus.

Todėl Galdiko įtaka tiems, kurie menų gyveno, ar bent menų domėjosi, staigiai paplito.

Galdiko ekspresionistiniai polėkiai šiandieną jau nieko nebaugina. Bet anais laikais Kaune — čia buvo tikra naujiena, ir gal net keistenybė! O svarbiausia, kad Galdikas niekada nebūdavo ramus. Maža to, kad jis kiekvienu metu buvo pasiruošęs, jeigu, tik pakvipdavo senoji rutina, ar apsiribojimas nuo šviežių srovių, — kelti karštas diskusijas ir kiekvienam savo priešui oponuoti, įrodinėti ir įtikinėti be poilsio.

— Šėtone, mieliausias, — dažnai girdėjos Adomo balsas susirinkimuos, ar net tiesiog anuometinėje Laisvės alėjoje.

Jau pirmuose savo darbuose Galdikas pasireiškė įspūdingai ir patraukė visuotiną dėmesį. Ir jau tada Adomas Galdikas sulaukė nepaneigiamo pripažinimo ir daugelis jį jau vadino vienu žymiausių lietuvių dailininkų. Jo kūryba savo pajėgumu pralenkdavo daugelio kitų dailininkų darbus.

Bet neabejotinai meno srityje vadu Galdikas vis dėl to pasidarė savo asmeninės įtakos keliu.

* * *

Apie Adomą Galdiką be jokios abejonės bus rašoma daug ir jam dėmesys neišblės daugelį — daugelį metų. Kol bus žmonių, kuriems rūpės lietuvių meno poreiškai.

Šiose trumpose ir atsitiktinėse pastabose, atrodo nereikia praleisti progos ir atkreipti dėmesį ypatingai į jo asmenį ir jo labai didelę personalinę įtaką anų laikų meno raidai. Jis paveikdavo menų besidomiuojančius jau vien tuo, kad kiekvienas jautė, jog jis ieško ir bando meno kūrybos kelyje šį bei tą naują surasti. O pirmučiausia jis žemaitiškuoju' atkaklumu stengėsi "pats save surasti", parinkti sau pačiam tinkamiausią meno kūrybos kelią. Tiesa, kad Galdikas mirė peranksti, dar pilnas kūrybinių jėgų. Jis mirė kalbamų ieškojimų kelyje.

Deja, jau atėjo laikas apdūmoti Galdiko visus darbus. Jo palikimas turtingas, juo gėrėsis kartų kartos. Bet jau truks Galdiko "meno pamokslininko", savo argumentais ir diskusijomis sugebančio įžiebtį jaunuomenėje meno kūrybos troškimą.

ADOMAS GALDIKAS

Šėtone, mieliausias, — šaukdavo Galdikas ir nutverdavo tavo švarko guziką ir kalbėjo ir įrodinėjo tol, kol anasai guzikas likdavo tarp jo pirštų, "su mėsa" iš švarko išraustas...

* * *

Galdiko "picturesque personality" nebūtų pilnas, jeigu neprimintum, jog jis buvo vienas uoliausių ir aktyviausių Keturių Vėjų — paldienykų dalyvių.

Kazys Binkis pastovius poetų, rašytojų ir meno žmonių susirinkimus pakrikštijo tyčia buitiniu vardu — "paldienykai", kuriuose buvo skaitomi nauji kūriniai ir užvirdavo — sukonkuliudavo ginčai ir diskusijos. Tie susirinkimai buvo uždari, galima sakyti, slapti. Nes, pavyzdžiui Liūdas Gira ilgai stengėsi ir bandė į paldienykus patekti, bet nebuvo priimtas. Na, o Galdikas čia buvo savas. Paldienykų dalyviai vienas kitą vadindavo Broliais. Ir štai kartą vienas brolis paskaito savo naują poemą, kuri vietomis taip skambėjo:

Pykšt, pykšt, pykšt!
Triokšt, triokšt, triokšt!
Pokšt, pokšt, pokšt!
Po pasaulio pakampus prožektoriai plykšt-
pliplykšt!

Išklausęs, Galdikas garsiai kvatojos. O kada susirinkimas pasibaigė, jis priėjęs prie Kazio Binkio ir klausia:

— Klausyk, Kazy, ar čia poezija?

Binkis įsiuto ir žiauriai puolė Galdiką:

— Adomai, kada kokia bobelė-davatkėlė skundžias, kad nesupranta kurio tavo peizažo susuktais medžiais, tai tu piktinies! O dabar tu stebies kodėl čia, kaip tu sakai, atsirado "pykš-pokšt". Ar tu toli nuo anos klasikinės davatkėlės?

Adomas dar kartą gardžiai nusijuokė. Bet netrukus jis priprato prie visko, ką girdėjo "paldienykuos". Jau nieku nesistebėjo ir nuoširdžiai atsidėjęs sėkė ir stebėjo ir geras ir ne taip jau vykusias menines pastangas, kokios ten pasitaikydavo.

PETR. TARVYDAS

TĖVYNĖ, 1970 m. sausio 16 d.

Rudens peizažas

PIRMIEJI ŽMONĖS MĒNULYJE

Nors Mėnulis atrodo nesveikinas ir nepatrauklus, daugelis mokslininkų dabar neabejoja, kad žmogus greitai išmoks išnaudoti jį savo reikalams.

Atmosferos nebuvimas (dėl to negailestinga radiacija naikina visa kas gyva), nesveikinas erdvės vakuumas padaro Mėnulį idealia baze moksliniams kosminės erdvės stebėjimams, atveria kelią kai kurioms pramonės šakoms. Meteorai, kurie amžiais daužė Mėnulio paviršių, greičiausiai atnešė į jį nesuskaitomas mineralų atsargas. Nieko neslopunami Saulės spinduliai ir naktų šalčiai taip pat gali būti panaudoti žmonių tikslams.

Visų pirma Mėnulį įvertins astronomai. Kadangi ten nėra atmosferos, optiniai teleskopai galės būti naudojami visą laiką: netrukdyt nei debesys, nei oro srovės, nei oro užteršimas. Nuo Mėnulio paviršiaus dideliu optiniu teleskopu būtų galima stebėti žvaigždes, 10 000 kartų silpnesnes už tas, kurios dabar stebimos iš Žemės. Kadangi Mėnulis sukasi aplink savo ašį trisdešimt kartų lėčiau už Žemę, žvaigždės jo padangėje juda taip pat lėčiau. Taigi ten lengviau jas sekti ir fotografuoti. Kai kurie mokslininkai sako, kad Mėnulyje galės būti pastatyti 10 kartų didesnio skersmens teleskopai, negu Žemėje.

Mėnulyje taip pat gerai veiks radijo teleskopai, kurie pastaruoju metu žymiai išplėtė dangaus kūnų stebėjimo galimybes. Kaip žinia, ne visų dažnumų radijo bangos prasimuša pro Žemės atmosferą. Mėnulio paviršiuje radijo teleskopai galės pagauti visų dažnumų spektrą. Įrengus radijo teleskopus mums nematomoje Mėnulio pusėje, netrukdyt vis didėjanti Žemės „elektroninė civilizacija“, ir radijo astronomai galės pagauti gal net labai silpnus tolimų civilizacijų signalus.

Mėnulio teleskopais mokslininkai galės tirti labai tolimų žvaigždžių spektrus, išvelgti Paukščių Tako sistemos centrinį branduolį, net pažvelgti toliau už Paukščių Tako, pamatyti kitas galaktikas, apie kurių buvimą šiandien dar nieko nežinome.

Suprantama, sunku ir brangu gabenti į Mėnulį didelius įrenginius. Todėl keliami mintis pagaminti jo paviršiuje milžinišką reflektorių, panaudojant kvarcą, gautą iš titnago (jeigu jo Mėnulyje yra). Toks veidrodis turėtų tobulesnį paviršių, negu Žemės reflektoriai, nes jis būtų formuojamas ne šlifavimo būdu, bet joniniais spinduliais, o tai įmanoma tik vakuomo sąlygomis. Kai kurie astronomai galvoja, kad apvalūs Mėnulio krateriai, atitinkamai juos įrengus, atstotų idealius radijo teleskopų reflektorius, panašiai kaip pastatyta „radijo lėkštė“ — reflektorius apvaliame slėnyje netoli Arecibo (Puerto Rico).

Mėnulis yra natūrali orbituojanti raketų paleidimo bazė. Startuojančiam kosminiam

laivui ten reiktų įveikti 6 kartus mažesnę gravitaciją, negu Žemėje. Be to, nereiktų skverbtis pro tirštą atmosferą. Tokiu būdu būtų suvartojama žymiai mažiau kuro. Mėnulio gravitacija silpna, tad kai kurie mokslininkai siūlo leisti raketas, panaudojant elektrą. Nestabdomi atmosferos kosminiai laivai lengvai įgautų didelį greitį.

Mėnulis taip pat teikia viliojančias perspektyvas kai kurių sričių pramonei. Jame yra beveik tobulas vakuumas, o jo vis daugiau reikia šiuolaikinei pramonei. Todėl gali ateiti laikas, kai nesunkius, lengvai pervežamus objektus bus ekonomiškiau gaminti Mėnulyje, negu Žemėje.

Ir metalurgijos pramonė galėtų pasinaudoti Mėnuliu. Ten būtų galima pagaminti gryniausius metalus. Gamybos šakos, kurioms reikalingos idealiai sterilios patalpos, ras Mėnulyje didžiulę sterilią erdvę, kur jokia atmosferos cirkuliacija, jokios dulės ar kiti nešvarumai negalės trukdyti gamybos procesui.

Dar vertingesni už vakuumą žmogui būtų Mėnulio lobiai. Kai kurie mokslininkai mano, kad jeigu Mėnulis atsirado tuo pačiu metu, kaip ir mūsų Žemė, t.y. maždaug prieš 4,5 mlrd. metų, tai per tą laiką į jo paviršių nukrito apie 10 trilijonų tonų meteorų. Analizuojant nukritusių Žemės meteorų sudėtį (o į Žemę patenka tik nedidelė meteorų dalis, dauguma jų sudega atmosferoje),

Sių didžiulių atsargų potencialiai pakaktų sudaryti Mėnulyje sąlygas žmogui gyventi. Didžiulė saulės energija, nieko neslopinama, jokios atmosferos nefiltruojama, reflektorais galėtų būti nukreipta į „saulės krosnis“, kur tirpintų Mėnulio dulkes, smėlį ir uolienas, žaliavą plytomis bei blokams gaminti. Saulės energija galėtų įkaitinti Mėnulio uolienas taip, kad iš jų išsiskirtų vanduo. Garuojantis iš įkaitintų uolienų vanduo būtų kondensuojamas į geriamą vandenį. Vanduo savo ruožtu duotų deguonies ir vandenilio. Iš uolienų, koncentruojant saulės spindulius, būtų gaunama ir anglies dvideginio. Todėl uždaramame „sode“ su dirbtine atmosfera būtų galima auginti žaliuosius dumblius. Jie atstotų proteino šaltinį ir teiktų gyventojams deguonies.

Kuriamos hipotezės, kad ateityje Mėnulio kolonistai galės pagaminti viską, kas jiems reikalinga — atmosferą, vandenį, maistą ir kt. — vien tiktai iš Mėnulyje esamų medžiagų. Manoma, kad bus galima auginti daržoves iš seklių, patalpintų vandens tankuose su ištirpintais vandenyje atitinkamais Mėnulio mineralais. Mėnulio kolonistai su savo gyvuliais, transportu, dirbtuvėmis, gamyklomis, namų apyvokos daiktais, ir t.t. įsikurs „požeminėse“, hermetiškai uždarytose patalpose, kur jie bus apsaugoti nuo meteorų, Saulės radiacijos ir Mėnulio temperatūros svyravimų.

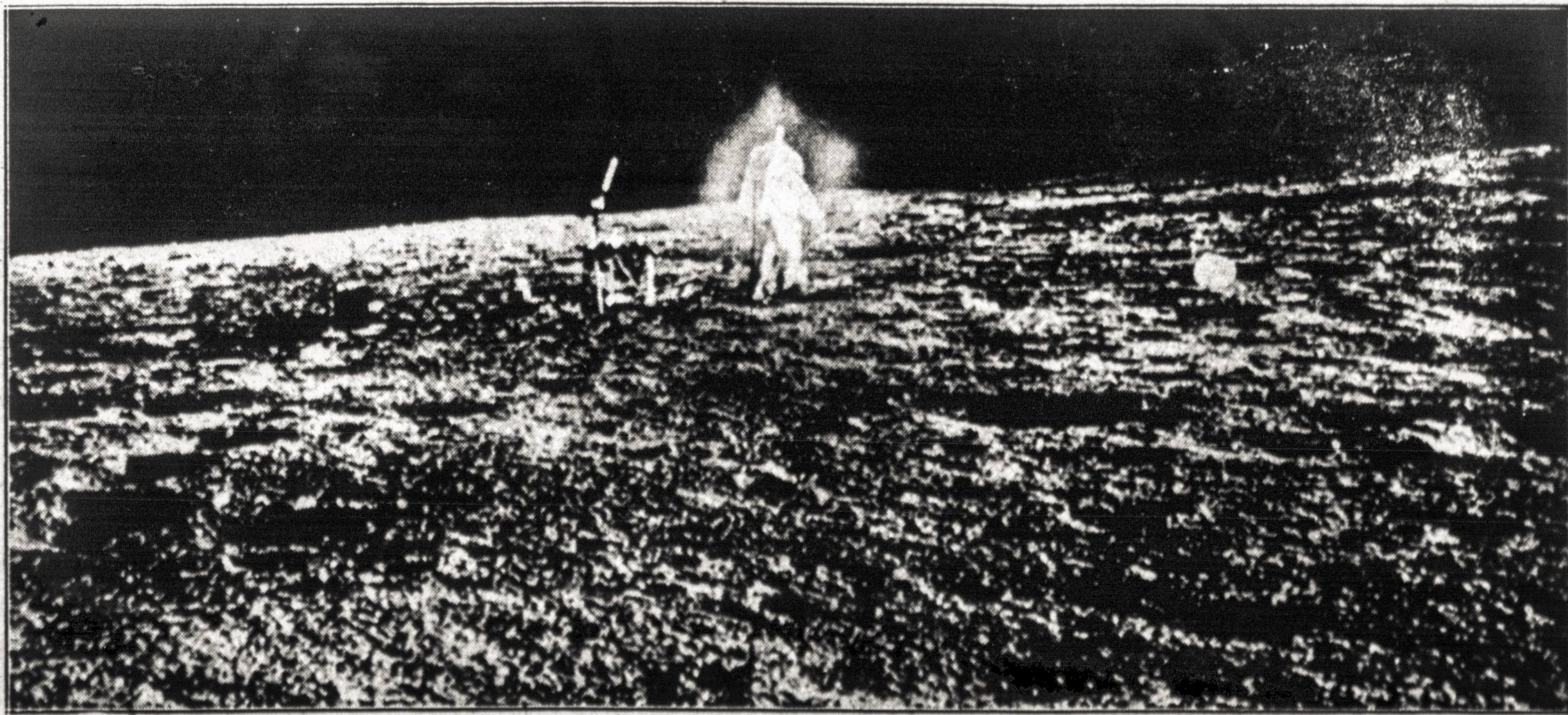
I. VALĖNAS

• ŠVEDIJOS MINISTERIS pirmininkas Palme rengiasi atsilankyti Amerikoje. Oficialiai jo kelionės tikslas — priimti garbės daktaro laipsnį viename šios šalies universitete. Bet tikrumoje jam rūpi pagerinti santykius tarp Švedijos ir Amerikos. Šie santykiai pablogėjo, kai Švedija priglaudė net 185 amerikiečius — Vietnamo karo dezertyrus ir buvo nutarusi sušelpiti komunistinį Šiaurės Vietnamą. New Yorko uoste darbininkai buvo atsisakę iškrauti švedų laivus, o pramonės įstaigos panaikino švedams duotus pramonės ir prekybos užsakyimus.

• PRANCŪZAS KOMUNISTAS Horody sako: Brežnevas pralenkė Staliną, pasiūdamas tankus sutramdyti Čekijos komunistus, kurie norejo sukurti pavyzdinę socialistinę valstybę.

• ANGLIJOS MOKSLININKAS TOYNBY pastebėjo, kad visas pasaulis pasidarys vieningas akivaizdoje Kinijos komunistų agresijos ir tai gali atsitikti jau 1970 metais.

PIRMASIS ŽMOGUS MĒNULYJE.

SVEIKATOS SKYRIUS

ŠI SKYRIŲ VEDA SVEIKATOS KOMISIJA:

Dr. Petras Zalatoris

Dr. A. Gussen

KAI SUSERGATE JŪROS LIGA

Rašo dr. Petras Zalatoris

Jūros liga lietuviai vadina blogą savijautą, kylančią nuo siūbuojančio judėjimo.

Jūros liga susserga skrendantieji lėktuvais, važiuojantieji automobiliais, plaukiojantieji ežerais ir upėmis ir net besisupantieji stipnėmis.

Matyt, kad tokį vardą ši liga pas mus gavo todėl, kad lietuviai pirmiausia ja susirgdavo, kai turėdavo keliauti laivais. Ja sirgdavo važiuodami į Ameriką. Jie net jūros nematydavo, nes išstis dvi savaites pragulėdavo ant laivo grindų.

Panašiai sirgdavo, kai turėdavo progos paskraidyti lėktuvais. Ne vienai moteriškai pasidarydavo koktu, kai automobilis pradėdavo važiuoti kalvomis arba sukinėtis kalnais. Lietuviai ligos simptomus pirmiausiai pajuto jūroje, todėl ją ir vadiname jūros liga, nors kokuamas užgula, kai skrendame lėktuvu arba važiuojame automobiliu.

Dabar nustatyta, kad neįaukią savijautą sukelia žmogaus lygsvarą nustatantis nedidelis, bet gana komplikotas organas, esantis giliau ausyje.

Kol žmogaus kūnas nesitūbuoja, tai jis lygsvarą išlaiko, bet kai lingavimui nematyt galo, tai šis lygsvaros organas supyksta. Jo pyktis yra baurus. Pirmiausia pabala žmogaus oda. Vėliau žmogui pradeda trūkti šviežio oro ir pradeda žiovauti. Šviežio oro gavusieji tuojau atsigauna ir liga praeina. Dar vėliau dingsta noras kalbėti su žmonėmis arba žiūrėti į gamtos vaizdus, debesis arba banguojančią jūrą. Kiti užsimerkia ir ramiai perkenčia visą ligą. Bet stipriau ligos apimti pradeda vemti. Jie negali nieko gerti, o apie valgį — ir klausyti nenori.

Ne visi žmonės serga jūros liga.

Pastebėjus pirmuosius šios ligos ženklus, geriausia yra atsigulti arba pusiau prigulti, kad galva būtų aukščiau.

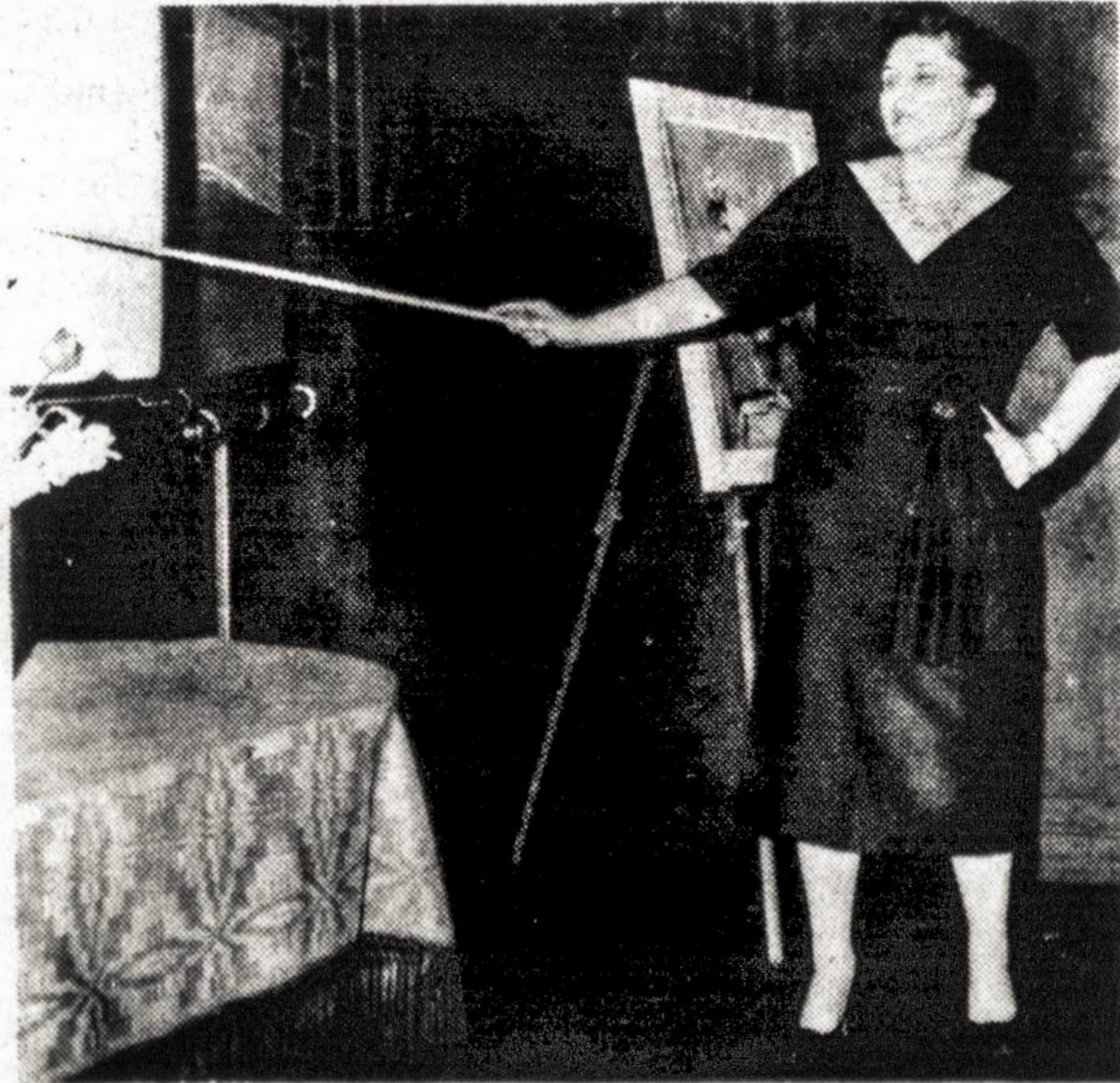
Vaistinėse pardavinėja įvairius vaistus nuo jūros ligos. Tiksliai nenustatyta, kiek ir kaip jie veikia. Visi žinome, kad jūros liga praeina, kai keleivis išlipa iš laivo ir pastato koją ant nesitūbuojančios žemės. Ji praeina, kai išlipa iš lėktuvo ar automobilio.

Probing Civilization's Past

Dr. Marija Gimbutas, Professor of Archaeology in the University of California at Los Angeles (UCLA), is praised again by one of the leading Los Angeles daily papers for her archaeological excavations in Greece and Yugoslavia.

This time it is the California Living Magazine section of the Sunday issue of Herald-Examiner (Nov. 23) that honors her with the article **Probing Civilization's Past**, written by Camilla Snyder. We would like to cite a few lines from this article:

"Archaeology... has taken giant steps forward at UCLA since the arrival on campus of Dr. Marija Gimbutas..." The author of the article mentions moments of Dr. Marija Gimbutas educational background: various universities in Lithuania at first, then in Germany where she concentrated not only on archaeology, but also "dabbled in history, toyed with humanities, flirted with folk lore..." After that "she eventually crossed the ocean to Boston and Harvard University, where she spent some 13 years as a post-doctorate student, research fellow and lecturer." Her subsequent career developed into travel-lectures, authorship, excavation work on an international scale. Of the latest undertaking the article says: "During the summer of 1968 Dr. Gimbutas and her twenty students dug in Yugoslavia, along with Yugoslav archaeological team..." Last summer Dr. Gimbutas and her group dug in a Neolithic stratified settlement in Eastern Macedonia... In addition to UCLA students, the team included students from Sorbonne, Berkeley, Davis and England. Together with a European archaeological team, the group opened approximately 2000 square meters of very special Macedonian earth." And "There is a lesson in

DR. MARIJA GIMBUTAS

the project for the men who run NASA. A woman led the expedition to Greece." Yes, there is a lesson: already next year tens of thousands of American students will be led to Europe for cultural activities.

Last summer at Sarajevo, Dr. M. Gimbutas unearthed a Neolithic settlement of the sixth and fifth millennium — one of the earliest farming cultures of Europe. Professor Gimbutas says: "We found grain on each level, we found graves, many ovens for baking bread." Some of the treasures which Dr. Gimbutas and her team excavated become the property of UCLA... Marija Gimbutas has done most of her archaeological work in northeastern Greece and Yugoslav Macedonia.

Almost everything found can be dated by the method of Radio-carbon dating. This method can be used to reach back as far as 60,000 years before present.

Concerning Professor M. Gimbutas' authorship activities, she has written five books and scores of articles, all dealing with European pre-history.

It is only a great pity that her native country, so much in need of archaeological research itself, but owing to foreign domination and neglect of the studies of Lithuanian past, is unable to have at its disposal more of the talents and labours of its eminent daughter.

L. D.

KAS GIRDĖT PAS MUS IR KITUR

• ALBERTAS KURAITIS yra Buenos Aires vyriausio tribunolo sekretorius. Savo teisės studijas jis atliko tik laisvu nuo kasdienio darbo pragyvenimui laiku. Jis buvo nuvykęs į Lietuvą ir puikiai kalba lietuviškai.

• MŪSŲ LIETUVA, Sao Paulo lietuvių laikraštis, patyręs apie Šv. Antano gimnazijos uždarymą, rašo: "Mes neuždarėme nė vienos gimnazijos, nes jų turėjome, bet mes negarbingai uždarėme visas pradžios mokyklas, kurios prieš kiek laiko veikė."

• A. ANDRIUŠKEVIČIUS organizuoja šiais metais Urugvajaus lietuvių jaunimo studijas, į kurias jis kviečia įvairių valstijų lietuvius jaunuolius. Jau gauta stovykla prie Montevideo.

• KAUNO POLITECHNIKOS INSTITUTO studentų ansamblis savo 20 metų sukaktuves atžymėjo, surengdamas iš eilės tūkstantąjį savo koncertą Kauno muzikiniame teatre.

• JUOZAS DOMARKAS dirigavo Leningrado simfoniniam orkestrui, kurs atliko M. K. Čiurlionio poemą "Jūrą".

• STASYS ir GENOVAITĖ KUZMAI prie Toronto turi ūkį. Ir jiems parūpo savo namą perstatyti ir pagražinti. Arch. V. Petrulis parengė projektus, o rangovas S. Kėkštas darbus atliko. Tad šeiminkai, pasikvietę 50 svečių, galejo pasidžiaugti puikiais patobūlinimais. Dabar jie turi erdvų poilsio kambarį, plaukiojimo baseiną, o pastatas jaukumui aptvertas mūrine sienele.

• ALBINAS ŽUKAUSKAS pažymėjo, kad jau greitai lauku Lenkijoje pasirodys plati lietuvių prozos ir poezijos antologija, pradedant M. Daukša, baigiant šių dienų rašytojais, be to, rengiama lietuvių naujosios poezijos antologija, informacinis leidinys apie "Lietuvos TSR" ir lietuvių literatūros ištraukos, skirtos lietuvių mokykloms Lenkijoje.

• SOVIETŲ "INTURISTO" duomenimis, Lietuvą daugiausia lankė turistai iš kraštų: Lenkijos, Rytų Vokietijos, JAV, D. Britanijos, Vengrijos, Fed. Vokietijos. Toliau seka Kanada, Čekoslovakija ir Sirija. Be to, buvo turistų ir iš Pietų Amerikos kraštų.

• LIETUVOJE, metams baigiantis, lankėsi vad. draugystės traukinys, į Vilnių atvežęs 330 turistų iš Lenkijos. Tai buvo trečiasis traukinys iš Lenkijos.

PLAN YOUR

NEW YEAR

WITH

SLA

16 WAYS TO

BETTER

LIFE

INSURANCE

PROTECTION

Give your family and yourself the best possible insurance protection at surprisingly low cost.

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA plans offer strong protection and savings features and all are legal reserve contracts.

Some do not require a physical examination of applicants. Maximum age of a applicant is 70 years per person.

FINEST PROTECTION — SAFEST INVESTMENT!

For further information:

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street, New York, N. Y. 10001
Tel. LA 4-5529

SLA IŠMOKAMŲ APDRAUDŲ IR LIGOJE PAŠALPŲ SAVAITINĖ ATSKAITA

Išmokamos apdraudos

Gruodžio 31, 1969

DOMICĖLĖ BIELIAUSKIENĖ, 13 kp., Minersville, Pa., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė birželio 12, 1943 m., mirė lapkričio 13, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta sūnui, Joseph Bolesky.

ONA LAVONIENĖ, 88 kp., E. St. Louis, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 1, 1918 m., mirė gruodžio 1, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta dukterei, Amelia Robertson.

JONAS PETROŠKA, 153 kp., Du Bois, Pa., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė kovo 2, 1919 m., mirė spalio 31, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta žmonai, Victoria Petroska.

STASYS SAVICKAS, 280 kp., Jackson, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1916 m., lapkričio 26, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta dukterims, Veronica Donner ir Dolores Wenglekowski.

ZOFIJA GREGALIŪNIENĖ, 367 kp., Port Chester, N. Y. gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė lapkričio 10, 1940 m., mirė lapkričio 22, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta sūnui, Steve Gregor.

Viso \$ 2,350.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$115,427.93

Išmokamos taupomos apdraudos

J. Bereiša, 214 kp., St. Louis, Mo.
J. Pdziesz, 216 kp., Erie, Pa.
V. A. Nakas, 352 kp., Detroit, Mich.
Viso \$ 1,750.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$28,250.00

Išmokamos apdraudos

Sausio 10, 1970

JUOZAS STRAZDAS, 87 kp., Omaha, Nebr., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugpjūčio 9, 1914 m., mirė lapkričio 19, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta dukterei, Jean Paspechal.

ELENA TANKELEVIČIENĖ, 153 kp., Du Bois, Pa., gimusi Du Bois, Pa. Prie SLA prisirašė sausio 1, 1922 m., mirė gruodžio 15, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta dukterei, Anita F. Beleski.

STASYS VIRBICKAS, 200 kp., Detroit, Mich., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gegužės 1, 1920 m., mirė lapkričio 15, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta sūnui, George Verbal.

ONA SVILIENĖ, 208 kp., Chicago, Ill., gimusi Lietuvoje. Prie SLA prisirašė spalio 1, 1916 m., mirė rugsėjo 29, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta dukterei, Violet Grakow.

TĖVYNĖ, 1970 m. sausio 16 d.

KAZYS BATUTIS, 260 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė balandžio 22, 1914 m., mirė lapkričio 30, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta žmonai, Elzbieta Batutis.

JOSEPH PULOKAS, 260 kp., Chicago, Ill., gimęs Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 1, 1936 m., mirė gruodžio 23, 1969 m. Velionės apdrauda išmokėta žmonai, Elena Pulokas.

Nuo pradžios šių metų bendrai
..... Viso \$2,932.00

IŠMOKAMOS TAUPOMOS APDRAUDOS

Helen Wolf, 260 kp., Chicago, Ill.

Nuo pradžios šių metų bendrai
..... Viso \$500.00

Išmokamos ligoje pašalpos

January 10, 1970

B. MARŠALKA, 11 kp., Waterbury, Conn. sirgo 11 sav.
1 d..... \$ 62.50
P. ANDREKUS, 126-Pav. kp., New York, N. Y. sirgo 11 sav. 6 d. \$ 57.25
P. GULBINSKAS, 236 kp., Toronto, Ont., Canada — sirgo 1 sav. 4 d. \$ 22.00
J. KAULINAS, 238 kp., Chicago, Ill. sirgo 11 sav. 6 d.. \$113.00
Viso \$254.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso. \$254.00

Mirė Kazys Vosylius

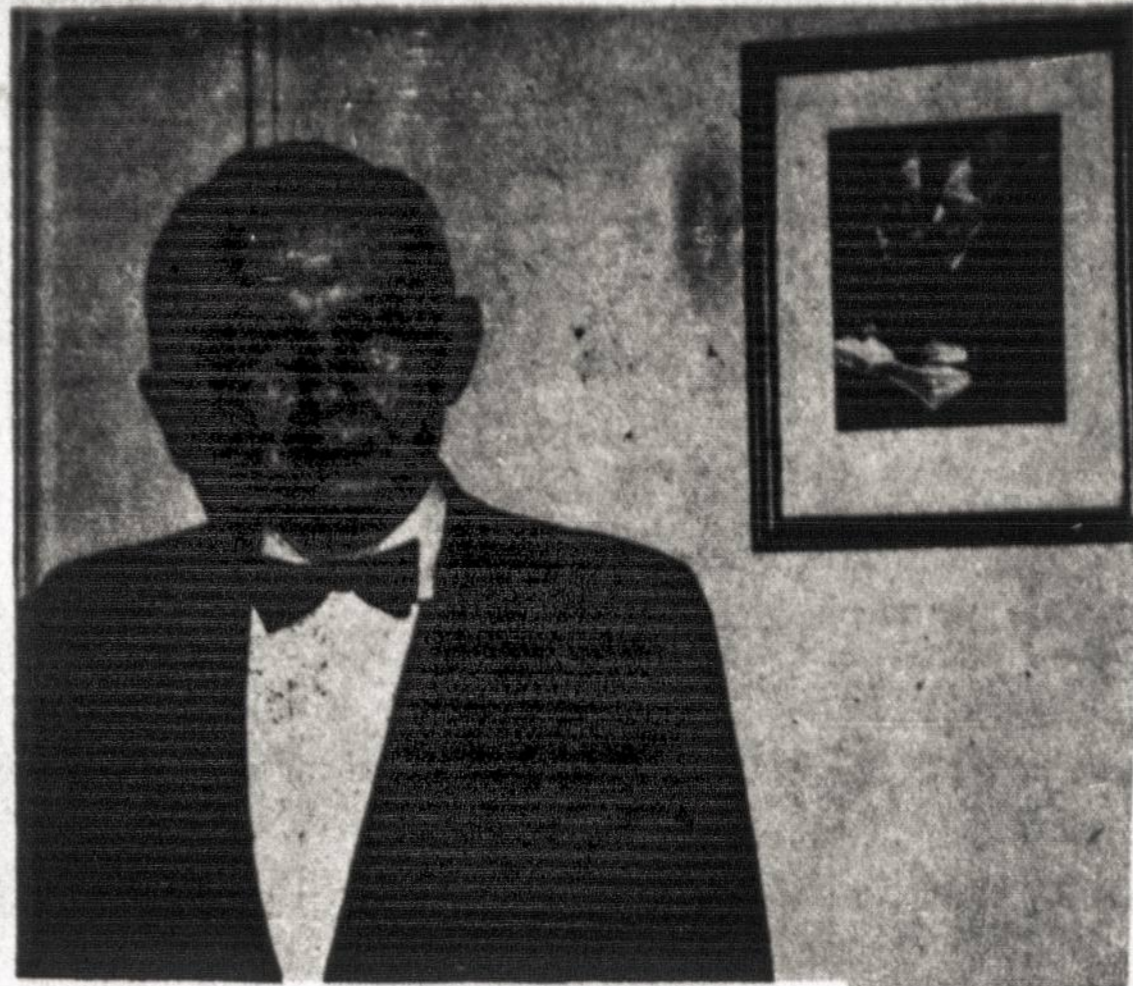
KAZYS VOSYLIUS, fotografas profesionalas, kurs pasižymėjo savo meniškais darbais, mirė Brazilijoje.

Kazys Vosylius baigęs fotografo-menininko studijas buvo grįžęs į Lietuvą ir ten bandė pritaikyti savo sugebėjimus spaudoje. Bet kadangi tuo metu (apie 25-30 metus) mūsų spauda dar nepajėgė jam suteikti pakankamai darbo, jis išvyko į Pietų Ameriką kur pasižymėjo žurnalistiniais foto darbais ir buvo "Correio Popular" laikraščio iliustracijų tvarkytojas. Apgailėtina, kad išklaus darbuotojo veikalais lietuvių spauda, palyginti, nedaug pasinaudojo.

Mirė Petras Kazanauskas

Lietuvis visuomenės veikėjas Petras Kazanauskas mirė praeito gruodžio 29 d., Union, N. J. Velionis daugelį metų dalyvavo lietuviškoje veikloje, platino liberalinės krypties laikraščius ir priklausė svarbesnėm lietuvių organizacijom, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos New Jersey skyriui, o taip pat buvo artimas mūsų Susivienijimui ir dalyvavo jo darbuose.

• **NAUJŲJŲ METŲ** savaitgalyje Amerikos keliuose automobilių nelaimėse žuvo 471 asmuo. Sužeistųjų skaičius siekia 1,989.

VACLOVAS ALKSNINIS, 67 metų amžiaus, staiga mirė š. m. sausio 16 d. Gimęs 1902 m. gruodžio 15 d. Giraitės km., Šventėžerio valsč., Seinų apskr. Buvo Lietuvos kariuomenės kapitonas, Šaulių S-gos, Šakių rinktinės vadas. New Yorke gyveno nuo 1946 m.

LIETUVIAI VIEŠI PAS LIETUVIUS

Pito B-66

maloniai kviečia visus
brolius lietuvius apsistot
puošniame ir moderniame

O'HARE CONGRESS INN

3010 N. Mannheim Road
Franklin Park, Illinois

(Tik 7 minutės nuo O'Hare aerodromo
ir 20 minučių nuo Chicago Loop)

Telefonas: 312 - 455 - 4300

DĖMESIO !

Užsiregistruojant prašome pasisakyti, kad esate SLA narys. Gausite 15% nuolaidą.

KELEIVIS

THE TRAVELER LITHUANIAN WEEKLY

Ajėku, esate girdėję, kad tai laikraštis, kuris jau eina 62-sius metus. Jį vieni giria, kiti peikia, bet visi jį mėgsta skaityti. Kodėl?

Todėl, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės rašyti. Teisingomis žiniomis iš visur (daug rašo ir apie dabartinį Lietuvos gyvenimą) laikraštis per 60 metų pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

Keleivis duoda ir teisinių patarimų, jame rasite gražių apsakymų bei eilėraščių. Jis turi ir moterų skyrių. Prenumerata tik \$5.00.

Keleivio Administracijoj gaunamas 1970 metų kalendorius, kaina \$1.00

KELEIVIS
636 East Broadway
South Boston, Mass. 02127

• **SLA PILDOMOSIOS TARYBOS NOMINACIJŲ** balsų skaičiavimo komisija buvo sudaryta iš šių veikėjų: N. Stilsonienė, A. Gustus ir Antanas Jurgėla. Bet pastarajam staiga susirgus, šioje komisijoje dalyvavo Jurgis Kiaunė.

• **SLA CENTRE DARBYMETĖ.** Kaip kiekvienais metais, šiuo laikotarpiu yra rengiamasi metiniams raportams toms valstijoms, kuriose SLA veikia. Todėl kuopos ir nariai turėtų suprasti, jog pasitaikius kai kuriems nudelsimams, susirašinėjant, yra svarbi priežastis. Bet aplamai stengiamasi kuopoms ir nariams, kiek įmanoma, greičiau patarnauti.

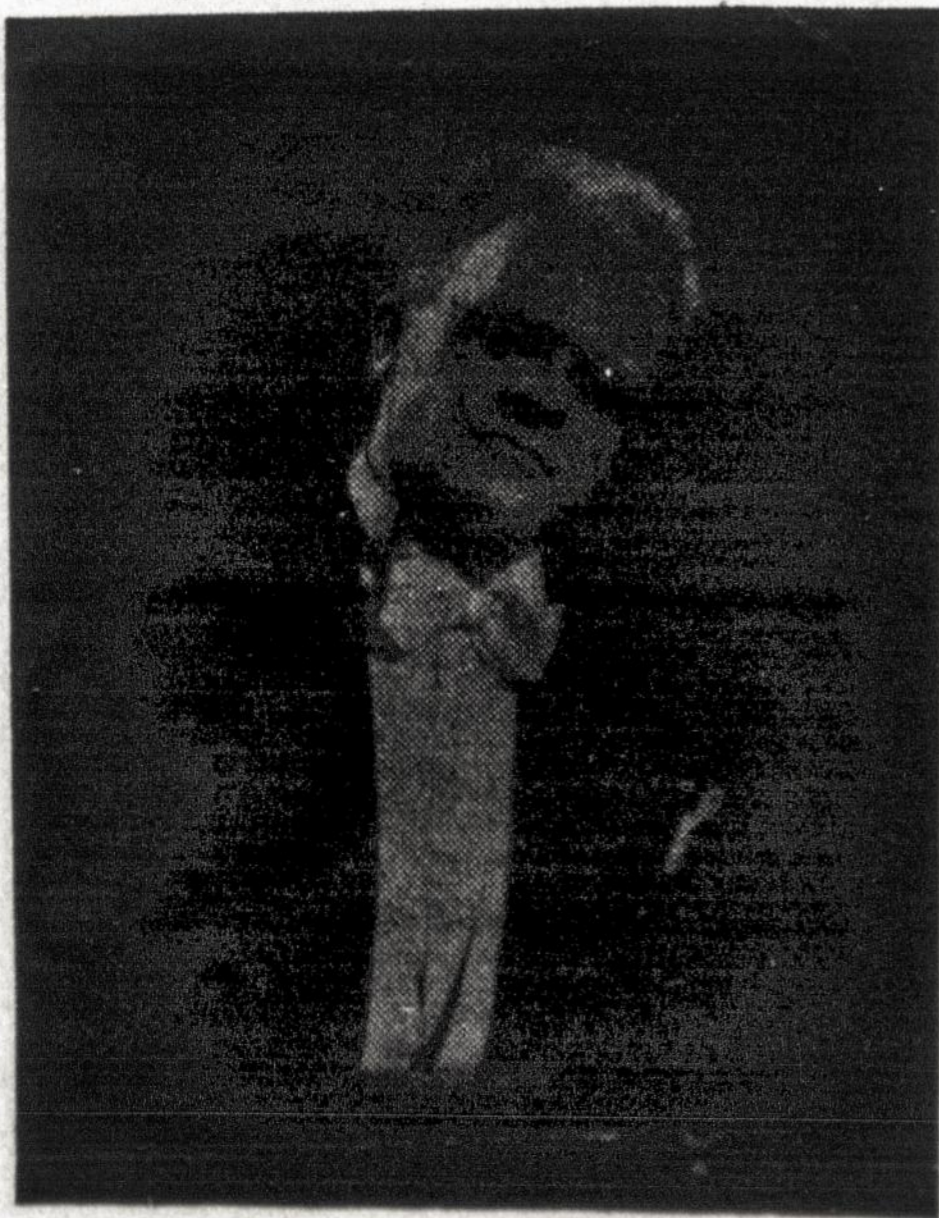
• **VALDAS DUOBA** New Yorke dirba federalinės valdžios įstaigoje advokato darbą. Jis su savo tėvais iš Europos atvažiavo 1949 metais, 1969 metais baigė Wayne Law School ir tais pačiais metais išlaikė Michigan Bar Egzamenus.

• **NEW YORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ** ansamblis, kuriam vadovauja Jadvyga Matulaitienė, sulaukė 20 metų savo veiklos sukaktuvių. Ta proga, numatoma surengti platesnio masto šokių ansamblio pasirodymą.

• **SKULPTORĖ ELENA KEPALAITĖ** savo kūrinius išstatė Phoenix galerijoje, New Yorke. Ši paroda bus atvira iki sausio 24 d. Pėrodos vyksta: 939 Madison Ave.

• **ADVOKATAS S. BREDES** šiemet vadovauja Vasario 16 dienos minėjimui New Yorke, kurs įvyks Vasario 15 d. Franklin K. Lane High School salėje Brooklyne. Pradžia 3,30 val. po pietų.

• **LIETUVIŠKIEMS REIKALAMS** Geelongo radio stotis, Australijoje įvedė pastovų pusvalandį. Tai ten pirmas atsitikimas, kad pati stotis įveda tam tikrą programą, skirtą lietuvių dainai, menui ir istorijai. Pirmąją programą tvarkė australas — pranešėjas, jam pagelbėjo E. Jomantienė.

Kompozitorius - pianistas prof. Vytautas Bacevičius, miręs š. m. sausio 15 d. Vėlionis buvo gimęs 1905 m. rugsėjo 9 d., Lodzėje, Lenkijoje. Koncertavo Europoje, Pietų Amerikoje ir JAV. Parašė operą "Vaidilutė", baletą "Šokių sukury", penkiolika simfonijų ir kitų veikalų.

VALDAS ADAMKUS republikonų paskirtas vandens apsaugos tarnybai. Gyvens Washington, D. C. Jo žinioje bus 11-kos Rytinių valstybių vandens tvarkymas. Anksčiau V. Adamkus kandidavo į Chicagos Sanitarijos Distrikto direktorius, bet rinkimus pralaimėjo.

Iš VLIKo posėdžių

VLIKo nariai, aptardami savo atieties veiklą, numatė kurias pareigas jie turės atlikti. Pirmininkas dr. Kęstutis J. Valiūnas pasilieka sau bendrą vadovavimą ir santykius su kitomis tautomis bei aukštomis institucijomis. Dr. Bronius Nemička vadovaus politiniam skyriui. Jam priklausys taip pat memorandumų parengimas. Juozas Audėnas rūpinsis spaudos reikalais ir raštinės darbu. Prof. Jonas Puzinas — tvarkys mokslinių studijų sritis, o taip pat seks mokslinius darbus išėivijoje ir Lietuvoje. Jurgis Valaitis — išdininkas, Stasys Dzikas — sekretorius, Romas Kezys — rūpinsis jaunimo reikalų tvarkymu.

• **DAINININKO STASIO BARO** koncertui Australijoje jau iš anksto ruošiamasi. Koncertas turi įvykti vasario 28 dieną Adelaidėje.

• **AUSTRALIJS LIETUVIAI**, bent jų žymesnės kolonijos, turi gražų paprotį — kiekvienais metais ruošia bendras kūčias. Tos kūčios išlaikomos senose tautinėse lietuvių tradicijose.

• **BALFO NAUDAI** New Yorke, surengtas koncertas davė pelno \$820. O bendrai per pastarąją vėją New Yorke aukų BALFui gauta \$4,365.00.

• **KLAIPĖDOS** atvadavimo minėjimas New Yorke įvyko sausio 18 d., Congregation bažnyčioje, Woodhaven.

• **IŠ LIETUVOS** kolūkietė Jadvyga Ruseckienė dabar vieši Bostono apylinkėse, nes čia turi giminių—brolių Joną, Tautėonių kaimo, Onušio Valsč. Korsoką, taip pat toliau gyvenantį brolių Mykolą Korsoką. Viešnia žada Amerikoje išbūti iki kovo mėnesio vidurio.

REMKIM SLA FONDUS!

SLA TURI KELETĄ FONDU

MOKSLEIVIŲ — teikti stipendijas jaunimui mokslui.

NASLIŲ IR NASLAICIŲ — padėti SLA nariams ir šeimoms, patekusioms į medžiaginius sunkumus.

TAUTIŠKŲ CENTŲ — kultūrinėms ir tautinėms darbams finansuoti.

TAIP PAT VEIKIA

SLA TAUTINĖ FONDACIJA — labdaros ir švietimo darbams palaikyti.

Susivienijimo kuopos ir apskritys paremkime tuos fondus savo aukomis, kad sutelkė daugiau lėšų, galėtume geriau atlikti SLA kilnius darbus.

SLA kuopos, apskritys ir nariai prašomi aukas siųsti:

Lithuanian Alliance of America

307 W. 30th Street New York, N. Y. 10001

Laidotuvių Direktoriai

NELAIMĖS VALANDOJE
SAUKITE:
STagg 2-5043

Matthew P. Ballas
BIELIAUSKAS
Funeral Home

AL. BALTRUNAS-BALTON
Reikalų Vedėjas
Notary Public

660 Grand Street
Brooklyn, N. Y. 11211

Tel. VI 7-4499

SHALINS
(SHALINSKAS)
Funeral Home

84-02 Jamaica Ave.
prie Forest P'way stoties
WOODHAVEN, N.Y. 11421

Garbingai aptarnauja
laidotuviams
Koplyčios nemokamai
visose miesto dalyse

F. W. SHALINS ir
J. B. SHALINS

DIRVA

TAUTINĖS
MINTIES
LAIKRAŠTIS

Išleistas 1918

207 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Gausiai iliustruotas laikraštis, išėinas 2 kartus į savaitę:

Trečiadieniais ir penktadieniais

Prenumeratos kaina metams—\$13.00, pusei metų—\$7.00.
Susipažinimui—2 savaites siunčiame nemokamai

— Leidžia —

Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija Viltis

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Pirmas ir geriausias lietuvių dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS turi savo korespondentus kiekvienoje didesnioje Amerikos lietuvių kolonijoje ir įvairiose Europos bei Pietų Amerikos valstybėse.

NAUJIENOS spausdina vėliausias, tiksliausias ir įdomiausias žinias iš lietuvių ir kitų tautų gyvenimo.

NAUJIENOS spausdina svarbiausius lietuvių gyvenimo reikalus liečiančius straipsnius ir "Kritikos bei polemikos" skyriuje leidžia visiems pareikšti savo nuomonę.

NAUJIENŲ prenumerata yra tokia: Chicagoje ir priemiestuose metams \$16.00, pusei metų—\$8.50, trims mėnesiams—\$4.50, vienam mėn.—\$1.50. Kitose JAV vietose: metams—\$14.00, pusei metų—\$7.50, trims mėnesiams—\$4.00, vienam mėnesiui—\$1.50. Kanadoje: metams—\$18.00, pusei metų—\$10.00, vienam mėnesiui—\$2.00. Užsieniuose: metams—\$21.00, pusei metų—\$11.00, vienam mėnesiui—\$2.50.

NAUJIENAS gausite, jei pasųsite čekį, arba Money Order tokiu adresu:

1739 S. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608